

Karakteristiske trekk ved Den gode hyrde katekese

32 punkter til refleksjon

1. Barnet, spesielt barnets religiøse liv, står sentralt for kateketens interesse og forpliktelse i Den gode hyrde katekese.
 - Kateketen observerer og studerer barnets vitale behov og uttrykk for disse i forhold til barnets utviklingstrinn.
 - Kateketen og barnet deler barnets religiøse opplevelse, i tråd med evangeliets lære: " Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket" (Mt.18:3).
 - Kateketen tar seg av nødvendig tilretteleggelse for at det skal være mulig å erfare det religiøse livet og slik at det kan blomstre.
2. Med dette for øye tilegner kateketen seg Maria Montessoris visjon av mennesket, og den holdningen den voksne må ha i forhold til barnet, og tilrettelegger et miljø, kalt atrium, som kan bistå utviklingen av barnets religiøse liv.
3. Et atrium er et fellesskap hvor *barna* og de *voksne* sammen gjør religiøse erfaringer. Dette gjør det enklere for barna å ta del i større fellesskap som familien er en del av; kirken og andre sosiale sammenhenger.
 - Atriet er et sted for bønn, hvor arbeid og studium spontant går over i meditasjon, kontemplasjon og bønn.
 - Atriet er et sted hvor den eneste Læreren er Kristus; både barn og voksne stiller seg lyttende til Ordet og forsøker å trenge inn i den liturgiske feiringens mysterium.
4. Overføringen av det kristne budskap i atriet tar form av feiring.
 - Kateketen er ikke lærer, men er klar over at den eneste Lærer er Kristus selv
 - Kateketen avstår i ydmykhet fra enhver form for kontroll (som tester, spørrekonkurranser, eksamener osv.) vel vitende at fruktene som erfares ikke er hans eller hennes egen fortjeneste.
5. Temaene som blir presentert i atriet, er de som barna har reagert dypest og med størst glede på. De er hentet fra Bibelen og liturgien (bønner og sakramenter) som er fundamentale kilder for å skape og opprettholde kristenlivet på alle utviklingstrinn. Temaene er spesielt grunnleggende for å opplyse barnet og gi næring til barnets mest vitale behov.
6. Ordet blir forkynt på en så objektiv måte som mulig, slik at den voksnes ord ikke skal hindre kommunikasjonen mellom Gud, som taler, og Guds skapning, som lytter. Det eneste formålet med den voksnes ord er, på diskret måte, å tjene lytteprosessen; Guds ord talt, i samsvar med Jesu eget utsagn i evangeliet: "Min lære er ikke min egen, den er fra ham som har sendt meg" (Joh. 7:16)
7. Kateketen i Den gode hyrde katekese trekker ikke inn i katekesen andre tema enn dem som oppstår ut fra vesentlige og spesifikke sider ved barnets vitale behov og vårt arbeid med dem.

8. Den ukentlige samlingen i atriet bør vare minst to timer, hvorav ofte en liten del av tiden er satt av til kateketens presentasjon, og hvor størstedelen av tiden er satt av for barnets personlige arbeid.
9. I harmoni med den universelle kirke, følger livet i atriet kirkeåret. Derfor vil tiden rundt Jesu fødsel/Vismennenes hyllest av Jesus (epifanien) og påske/pinse være spesielt intense.
10. Eukaristien eller nattverden er sentral i atriet på alle nivå og følger de ordningen i det kirkesamfunn atriet er knyttet til.
11. Ved den årlige bekjentgjøringen av at feiring av Førstekommunion skal finne sted, svarer barna ut fra sitt ønske om sakramentet og sin personlige modenhet, om de vil ta del i forberedelse til Førstekommunion. Dette vurderes også ved hjelp av familien, kateketen og presten.
12. Forut for Førstekommunion deltar barna i intense ukentlige samlinger med forberedelser, i tillegg til de regulære ukentlige samlingene i atriet.
13. Retreaten med Førstekommunion varer minst fire dager (fra morgen til kveld). Viktige elementer under retreaten er:
 - Daglig feiring av eukaristien
 - Rikelig mulighet for barna til å arbeide i stillhet med det de allerede har mottatt av presentasjoner, uten at de får nye
 - På dagen for første kommunion forlenges retreaten ut dagen, slik at de ikke for raskt blir forstyrret i opplevelsen av det de nettopp har fått del i.
14. Feiringen av forsoningen sakrament første gang blir høytidelig knyttet til dåpens tegn; kjolen og lyset, og i tilfelle det er katekumener, til feiringen av dåpen.
15. Oppmerksomhet rundt møter med familiene intensiveres i tiden som leder opp til første kommunion.
16. I årene som følger etter første kommunion fortsetter man i katekesen å vende tilbake til og utvide temaer som allerede har vært introdusert og presentert, og med andre tema som samsvarer med de nye behovene som dukker opp i denne utviklingsperioden.
17. Materiell settes på et bestemt sted, tilgjengelig for barnet. Barnas personlige arbeid med materialet, hjelper dem i meditasjonen over og tilegnelse av det presenterte temaet.
18. Materialet må være tiltrekkende, men diskret og må passe nøyaktig til det temaet som blir presentert. Når kateketen lager materialet, må hun eller han avstå fra unødige forskjønnelse, som kan trekke barnets oppmerksomhet bort fra det

essensielle i temaet som blir presentert. Med andre ord; materialet må være enkelt, essensielt og "fattig" for å kunne la rikdommen i temaets innhold stråle fram.

19. De samme reglene (som i #18) gjelder omgivelsene i selve atriet. Den gode hyrde katekese kan gjennomføres i en hvilken som helst sosial eller kulturell setting.
20. Materialet som lages av kateketen, til atriet, holder seg nøyaktig til de eksperimentelle modellene i Den gode hyrde katekese. Utformingen av disse modellene er resultat av langt, felles arbeid med observasjon og eksperimentering og er utviklet ut fra barnets behov på de ulike utviklingsnivåer.
21. Materialet gjør det mulig for kateketen å innta sin rette posisjon som den "uverdige tjener" (Luk 17:10). Det viser at kateketen har en rolle å fylle, men at resultatene går langt ut over hva hun eller han gjør. For den eneste som er Lærer, er Kristus.
22. Kateketene arbeider sammen i en enhetens og harmoniens ånd, etter Guds plan for fellesskapet gjennom frelseshistorien og i trofasthet mot enhetstemaet som uttrykkes så sterkt gjennom lignelsene om Den gode hyrde (Joh. 10:11ff) og Det sanne vintre (Joh. 15:1ff). De ofrer sjenerøst av sine talenter og erfaringer til alles beste.
23. Den voksnes holdning stilt overfor barnets kapasitet, må være preget av ydmykhet, slik at man oppretter et riktig forhold til barnet, det vil si, at man respekterer barnet og venter på at barnet selv skal åpne seg.
24. Kateketens oppgaver inkluderer:
 - Å fordype seg i det kristne budskap gjennom kunnskap til de bibelske og liturgiske kilder og den samtidige, levende tradisjon i kirken, inkludert den teologiske, sosiale og økumeniske bevegelse som rører seg i kirken i dag.
 - Å tilrettelegge omgivelsene og holde orden i atriet, slik at det fremmer konsentrasjon, stillhet og kontemplasjon både hos barnet og den voksne
 - Lage materialet selv så langt det er mulig og i samarbeid med andre på områder som går ut over egne evner
25. Kateketen blir bedt om å lage materialet selv, med egne hender, for å:
 - gå dypere inn i innholdet
 - slåss mot stress og jag, forbrukstenkning og "effektivitet"
 - tilpasse seg mer til barnets rytme og også – det er i alle fall vår tro – til Den Hellige Ånds arbeid
 - forsøke å nå en integrasjon av hjerte, hånd og tanke
26. Kateketens kall er å arbeide med barna i atriet. Men denne forpliktelsen leder også til at kateketen er åpen for katekesens generelle behov. Det gjør ham eller henne villig til å påta seg andre former for tjenester som kan være nødvendige.
27. Den gode hyrde katekese er også opptatt av å hjelpe voksne til å se de skjulte skatter i barnet, spesielt barnets åndelige rikdom, slik at voksne blir trukket mot

barnet for å lære av det og tjene det. De prinsipielle retningslinjene i disse bestrebelsene er:

- Den gode hyrde katekese søker ikke suksess
- Den fremtrer ikke som viktig eller for å imponere andre (Jesaja 10:33-11:10)
- Den er trofast mot ånden i lignelsen om sennepsfrøet (Mt. 13:31)
- Den er solidarisk med de minste i kirken

28. Den gode hyrde katekese setter de åndelige verdiene i barndommen spesielt høyt. Den ønsker å gi næring til dannelsen av en bevissthet, som orienterer seg mot en frelseshistorie bygget på rettferdighet og solidaritet.

29. Den gode hyrde katekese er åpen for alle kristne i ulike kirkesamfunn og med ulike oppgaver innenfor kirken.

30. Den gode hyrde katekese tilbyr sine tjenester til bispedømmet og arbeider derfor i samarbeid med biskopen.

31. Alle atrier kan ha nytte av en prest som er lydhør overfor barna, spesielt deres religiøse kapasitet, en som kan feire nattverd og forsoningens sakrament med dem, og som arbeider i harmoni med ånden i Den gode hyrde katekese.

32. Den gode hyrde katekese har eksperimentell karakter og er åpen for stadig å gå dypere inn i det uendelige mysterium Gud og Guds kosmiske pakt med sine skapninger.

Oversatt fra engelsk 2012. Fra Cavalletti, Sofia. *The religious potential of the child*. Chicago 2002, s.133ff